

Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta

TVORBA A ŘÍZENÍ PROJEKTŮ PROJEKTOVÉ PRAKTIKUM

**studijní opora k předmětům (ukázka projektu)
pro studenty kombinované formy studia
oboru Sociální komunikace v neziskovém sektoru**

Doporučený semestr:	pátý, šestý
Prerekvizita:	není
Navazující předmět:	není
Ukončení předmětu:	zápočet, zkouška
Garant předmětu:	doc. Ing. Hana Mohelská, Ph.D.

1 PROJEKTY SOCIÁLNÍ PREVENCE – MĚSTO SVITAVY

Informace převzaté z dokumentů PhDr. Ericha Stündla s jeho laskavým svolením (rok 2014).

Úvodem – popis projektu a jeho charakteristika v rámci Programu prevence kriminality města Svitavy

Jedná se o provázanou soustavu aktivit sociální prevence, jež jsou součástí SVI¹. Vybudováním informačního prostředí v rámci projektu SVI došlo k několikanásobnému zvýšení informací o predelikventním a delikventním jednání dětí. Následovalo vytvoření systému preventivních aktivit reagujících na úkoly uložené v Týmu pro mládež a KPPK². Město Svitavy v prvních letech po spuštění SVI reagovalo bezprostředně na skupinu predelikventů a delikventů. Vytvořilo klíčový projekt s názvem **Výcvik sociálních dovedností pro děti s projevy predelikventního chování**. Realizací pilotního projektu v prvním roce dospěli realizátoři k závěrům, že podobný projekt může být úspěšný jedině v případě, že na něj budou navazovat aktivity, jež budou soustavně a cíleně pracovat s rodinami predelikventů a budou zahrnovat širokou nabídku aktivizačních, reedukačních a

---

¹SVI – *Systém včasné intervence*

²KPPK – *Komise pro prevenci kriminality Rady města Svitavy* (<http://www.svitavy.cz/cs/m-73-prevence-kriminality/>)

resocializačních činností. Z těchto důvodů město vytvořilo otevřený systém aktivit, které jsou směřovány na cílovou skupinu dětí (rizikových, predelikventů a delikventů) a jejich rodičů. Ve vztahu k cílové skupině se tedy jedná o **děti s projevy predelikventního nebo delikventního chování a jejich rodiny**.

Jednotlivé aktivity jsou zaměřeny na přímou práci s dětmi i rodinami (v mnoha podobách) a mají svojí povahou blízko k tzv. sociálně aktivizačním službám. Ve městě ani v okolí však neexistuje subjekt, který by mohl v rámci své registrované sociální služby tyto aktivity zabezpečit a současně sledovat vliv svojí práce na míru delikvence. Činnosti v rámci projektu **nemají povahu registrovaných sociálních služeb**. Výjimku tvoří některé činnosti pro matky s dětmi, kde předpokládáme od současného partnera registraci služby v dalším roce nebo letech. Podporované byty jsou zcela nové a služby chceme nejdříve dostatečně odzkoušet a motivovat případného realizátora k registraci činností tak, aby je bylo možno uskutečňovat jako sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (podle §65 zák. č. 108/2006 Sb., o sociálních službách). Z hlediska jednotlivých činností se jedná o činnosti sociálně pedagogické až po aktivity směřující na úroveň tzv. aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi. Specifickou část následně tvoří tzv. výcviky sociálních dovedností u dětí s projevy predelikventního chování.

Pro rok 2014 byly jednotlivé činnosti oproti roku 2013 **rozšířeny a inovovány**. Konkrétně se v rámci předkládaného projektu jedná o

tyto aktivity: 1) tzv. Mentorskou asistenci, 2) Krok za krokem přes bariéry – práci s dětmi, matkami a rodinami v azylových zařízeních na území města (AD pro matky, Kojenecký ústav a dětský domov ve Svitavách a práci v tzv. výcvikových a resocializačních bytech města Svitavy), 3) Výcvik sociálních dovedností u dětí s projevy predelikventního chování s pracovním názvem. 4) Občanské právo v prostředí rodiny (výcvik pro pedagogické a sociální pracovníky), 5) Právní poradenství rizikovým rodinám – problematika zadlužování a 6) SW nástroj na vyhodnocování aktivit sociální prevence.

Na tyto aktivity navazuje práce s obyvateli vyloučených lokalit, zejména v rámci projektu **Partnerství bez předsudků nebo terénní sociální práce**. Tyto vzájemně provázané projektové aktivity jsou doplněny cíleně budovaným systémem profesionálních služeb reprezentovaných v současnosti zejména Krizovým centrem J. J. Pestalozziho a Pedagogicko-psychologickou poradnou. Jednotlivé aktivity tvoří celek, jenž splňuje parametry komplexní práce s cílovou skupinou. Veškeré aktivity jsou podrobně kvantitativně i kvalitativně vyhodnocovány a výsledky jsou předkládány Týmu pro mládež, komisi sociálně právní ochrany i KPPK. Základním principem všech činností je princip **pomoci ke svépomoci**. Záměrem je nastavit jednotlivé činnosti tak, aby si klienti a jejich rodiny do budoucna dokázali pomoci sami a nestali se závislími na službách (nejen sociální prevence).

1. Hlavní cíl, k němuž má projekt směřovat; stanovení vedlejších cílů

Hlavním cílem předkládaného projektu je:

- a) snížení výskytu delikventní činnosti u cílových skupin (děti a mladí dospělí) včetně ochrany před jejich sekundární viktimizací,
- b) efektivní a koordinovaný systém prevence kriminality (ve vztahu k projektu minimálně na úrovni tzv. sociální prevence).

Dílčí cíle (směřující k naplňování hlavních cílů; jsou vázány k jednotlivým aktivitám a jsou definovány takto):

AK 1 – Mentorská asistence

- posílení motivace ke vzdělávání a sebevzdělávání u žáků s poruchami učení a chování a u dětí se sociálním znevýhodněním (zejména v sociálně vyloučených lokalitách),
- výcvik mentorů z řad studentů se zájmem o studium humanitních (sociálních nebo pedagogických oborů – pedagogiky, sociální pedagogiky, psychologie, sociální práce, sociologie apod.),
- možnost pomoci a aktivizace rodin „neúspěšných žáků“ a zvýšení jejich dovedností v procesu výchovy, vzdělávání a

sebevzdělávání (primárně v sociálně vyloučených lokalitách),

- zlepšení přístupu odborníků (pracovníků krizového centra nebo dobrovolníků z občanského sdružení Bonanza) k některým rizikovým rodinám ve městě a regionu,
- příspěvek k sanaci některých rizikových nebo ohrožených rodin ve městě nebo regionu.

AK 2 – Krok za krokem přes bariéry

- úspěšná reedukace, resocializace a aktivizace obyvatel Azylového domu pro matky s dětmi ve Svitavách,
- zvýšení motivace pro resocializaci prostřednictvím soustavné práce v Kojeneckém ústavu a dětském domově ve Svitavách (dále jen KÚ), ve výcvikových bytech ústavu a v resocializačních a výcvikových bytech města Svitavy.

Ve vztahu k projektu je **resocializací** míněno zejména odstranění relativně trvalých tendencí bránících začlenění matek a jejich dětí do života v místní komunitě i ve společnosti. Cílem je tedy z pohledu matek i dětí získání nebo znovuoobnovení základních sociálních dovedností. Z pohledu matek je jím pak i nabytí nebo obnovení některých rodičovských kompetencí (zejména s ohledem na základní péči o děti).

Reedukací je míněno znovunabytí schopnosti samostatně, bez každodenní pomoci profesionálních pracovníků azylového domu

vychovávat vlastní děti v souladu s jejich individuálními schopnostmi. **Aktivizací** je míněno narušení sociální izolace většinou neúplných rodin včetně posílení jejich sociálních kontaktů v komunitě.

Motivací je míněno vytvoření nabídky pro získání bydlení ve výcvikových bytech města pro úspěšné klienty AD pro matky s perspektivou získání chráněného a následně standardního nájemního bydlení.

AK 3 – Výcvik sociálních dovedností pro děti s projevy predelikventního chování

- zvýšení sociálních dovedností u dětí s projevy predelikventního (maladaptivního³) chování
- zlepšení komunikace s rizikovými, sociálně vyloučenými, sociálně znevýhodněnými nebo sociálně nepřizpůsobivými rodinami.

AK4 – Občanské právo v prostředí rodiny (výcvik pro pedagogické a sociální pracovníky)

- zajištění odborného růstu a vzájemné spolupráce pedagogických a sociálních pracovníků ve městě a regionu

---

³maladaptivní chování – nepřizpůsobivé, sociálně nežádoucí chování; v zásadě jde v rámci projektu o synonymní pojem k termínu predelikventní, rozdíl v našem pojetí spočívá zejména v odstranění negativního pohledu na dítě označené (nálepkou) predelikventa

AK5 – Právní poradenství rizikovým rodinám (včetně finančního a dluhového poradenství)

- zajištění specifické formy právní pomoci v oblasti finančního poradenství minimalizující budoucí rizika nárůstu problémů se zadlužováním

AK6 – SW nástroj na vyhodnocování aktivit sociální prevence

- systematické a dlouhodobé sledování působení programů, projektů, aktivit, nebo opatření v oblasti sociální prevence.

2. Stanovení cílové skupiny

Ve vztahu k cílové skupině se jedná o **děti s projevy predelikventního (maladaptivního) nebo delikventního chování a jejich rodiny**. Jednotlivé aktivity jsou zaměřeny na přímou práci s dětmi i rodinami (v mnoha podobách). Ve vztahu k jednotlivým aktivitám lze cílové skupiny definovat takto:

Mentorská asistence

Primární cílovou skupinu tvoří děti (žáci svitavských základních škol) s poruchami učení a chování nebo s problémy v učebním procesu. Projekt se zaměřuje zejména na děti ze sociálně znevýhodněných rodin nebo na děti ze sociálně vyloučených lokalit a děti cizinců. U ostatních dětí se jedná především o poruchy zvyšující agresivitu nebo o problémy s příčinnou souvislostí ve vztahu k dětem

jako potencionálním pachatelům, obětem nebo svědkům trestné činnosti. Pro školní rok 2013/2014 činí předpokládaný počet dětí mezi 40 – 50. Předpokládaný počet mentorů zahrnuje celkem 40 studentů a sociálních pracovníků, mentory doplňuje cca 10 dobrovolníků a 10 profesionálů. V rámci aktivity tvoří mentoři sekundární cílovou skupinu.

Krok za krokem přes bariéry

Cílovou skupinu tvoří matky a jejich děti (v mnoha případech širší rodina) – celkem se v roce 2011 jednalo o 12 matek a 35 dětí, v roce 2012 celkem 15 matek a 30 dětí a v roce 2013 na 26 matek a 41 dětí. Pro rok 2014 předpokládáme zapojení cca 20 matek a 35 dětí. S ohledem na počet 6 výcvikových bytů města Svitavy a 2 výcvikových bytů v KÚ lze přesný počet stanovit pouze velmi obtížně. Počet matek během roku závisí na aktuálních počtech dětí v rodinách vytipovaných pro výcvikové byty a aktuálně umístěných v KÚ a odhadované schopnosti jejich adaptace na nové prostředí.

Výcvik sociálních dovedností pro děti s projevy predelikventního chování

Cílovou skupinu v rámci této aktivity tvoří děti s projevy predelikventního chování. V roce 2011 i 2012 se projektu zúčastnilo celkem 33 dětí a v roce 2013 celkem 35 dětí. Projekt je podporován částečně z MPSV, Pardubického kraje a města Svitavy. Pro rok 2014

navrhujeme jeden běh výcviku s počtem 10–12 dětí zařadit do projektu s žádostí o dotaci na OPK MV ČR. Důvodem je mimo jiné schopnost prosazovat principy programu podle podmínek MV ČR a „inspirovat“ odbornou veřejnost na úrovni kraje i MPSV ČR.

Občanské právo v prostředí rodiny (výcvik pro pedagogické a sociální pracovníky). Cílovou skupinu tvoří pedagogičtí a sociální pracovníci MěÚ Svitavy a partnerů města z neziskových organizací v rámci ostatních aktivit projektu. Předpokládáme počet 15 – 20 účastníků vzdělávací (výcvikové) skupiny.

Právní poradenství rizikovým rodinám – problematika zadlužování. Cílovou skupinu budou tvořit především rodiny účastníků ostatních aktivit. Právní a finanční (dluhové) poradenství je nezbytné pro stabilizaci a následnou aktivizaci rodin.

SW nástroj na vyhodnocování aktivit sociální prevence. Cílovou skupinu budou tvořit pracovníci výše uvedených aktivit, kteří budou SW využívat k vyhodnocování aktivit a usměrňování (inovaci) aktivit do dalších let v souladu s cíli programu. Počet uživatelů do 20 osob z jednotlivých týmů.

3. Určení realizátora projektu (subjekt preventivního působení)

Zastřešujícím subjektem pro všechny aktivity je Komise pro prevenci kriminality (dále jen KPPK) a Tým pro mládež. Hlavní odpovědnost spočívá na koordinátorovi prevence kriminality (PhDr. Erich Stündl) a Týmu pro mládež. Jednotlivé aktivity budou zabezpečovat následující subjekty:

Mentorská asistence – rozděleno na 2 skupiny – 1. skupinu tvoří děti 1. – 5. třída – zabezpečuje OS Bonanza, 2. skupinu – děti 6. – 9. třída zabezpečuje Krizové centrum J. J. Pestalozziho. Práci s dětmi a rodinami ve vyloučených lokalitách a resocializačních bytech v rámci podporovaného bydlení zabezpečuje sociální odbor MěÚ Svitavy.

Krok za krokem přes bariéry zabezpečuje komplexně Mateřské a rodinné centrum Krůček. Režimové a kontrolní činnosti ve výcvikových bytech budou zabezpečovat pracovnice sociálního odboru MěÚ Svitavy a aktivizační činnosti pracovnice mateřského a rodinného centra.

Výcvik sociálních dovedností pro děti s projevy predelikventního chování bude zabezpečovat tým občanského sdružení Bonanza. Supervizorem aktivit OS Bonanza je PhDr. Dana Rabiňáková z Czech Partners. Programu se jako dobrovolníci budou

účastnit studenti – praktikanti z Katedry sociální patologie PdF UHK pod vedením PhDr. Václava Bělíka, PhD, vedoucího katedry. Předpokládáme účast cca 10 studentů v rámci několika aktivit (setkání). Dopravu, která je součástí inovace projektu, bude zabezpečovat sdružení Salvia, které pro potřeby města Svitavy zabezpečuje dopravu handicapovaných a seniorů.

Občanské právo v prostředí rodiny (výcvik pro pedagogické a sociální pracovníky). Realizátorem aktivity bude město Svitavy (výběr účastníků – na návrh koordinátora prevence kriminality KPPK). Výcvik povede lektorka JUDr. Radka Medková, akreditovaná mediátorka a lektorka komunikačních, mediačních a facilitačních kurzů. Vzhledem k jednorázové aktivitě není pro tuto činnost určen supervizor.

Právní poradenství rizikovým rodinám – problematika zadlužování bude zabezpečovat externí právník Centra J. J. Pestalozziho o. p. s. v Chrudimi.

SW nástroj na vyhodnocování aktivit sociální prevence bude součástí nákupu SW a služeb od společnosti Heureka CZ, která je vlastníkem licence a patentu na vyhodnocování specifických vzdělávacích a sociálních programů (více v popisu činnosti v bodě 4).

4. Výběr prostředků a metod k dosažení cíle /cílů a popis činnosti/aktivit

Popis činností a metod práce

Mentorská asistence:

Jedná se o celoroční práci mentorů a průvodců mentorů s dětmi a rodinami z primární cílové skupiny. Veškeré činnosti jsou směřovány ke zvýšení motivace ke vzdělávání a sebevzdělávání. Činnosti se týkají dětí i rodičů. Zásadní je tento způsob práce především pro osoby ze sociálně vyloučených lokalit. **Z hlediska metod** se jedná zejména o metodu příkladu, pedagogizace prostředí, doprovázení, aktivizační techniky apod. Mentoring probíhá každý pracovní den v týdnu v době od 14 do 17 hodin. Pro každé dítě (rodinu) je vyčleněn vždy jeden mentor. Mentor a žák (případně rodič nebo rodiče) se společně setkávají 2x týdně vždy po dobu minimálně 1 hodiny. Časový harmonogram je vytvořen v úvodu, docházka je podrobně sledována. V daném čase pracují mentoři v několika učebnách pod dohledem tzv. průvodců mentorů (pedagogických nebo sociálních pracovníků s vysokoškolským vzděláním). Mentoři se 1x za 6 – 8 týdnů setkávají s vedoucí podpůrné skupiny mentorů (psycholožka Mgr. Eliška Horská) a případně supervizorem (psycholog PhDr. Vladimír Hloušek) nebo koordinátorem projektu (PhDr. Erich Stündl). Současně jsou pro mentory pravidelně pořádány vzdělávací akce zaměřené na metody

sociálně-výchovného působení (Mgr. Jiří Hrdinka). Součástí bude i vyhodnocování aktivit – prostřednictvím nového SW a kvalitativně jako součást disertační práce Mgr. Jana Buchty, vedoucího lektorů OS Bonanza. Paralelně probíhá vyhodnocení prostřednictvím dotazníku SPAS (podrobněji v kapitole zaměřené na způsob vyhodnocování aktivit).

Pro rok 2013/2014 je projekt inovován u dětí z druhého stupně, kde budou aktivity zaměřené původně primárně na učení doplněny o tzv. vztahový mentoring zahájený tzv. akceleračním víkendem (uskutečněno v září 2013) doplněný systémem pravidelného vzdělávání pro děti, mentory, dobrovolníky a profesionály (realizováno ve spolupráci s Unií mentorů ČR). **Součástí inovace** je ve vazbě na aktivitu Krok za krokem přes bariéry přesunutí mentoringu přímo do 6 tzv. resocializačních bytů města Svitavy, jež mají charakter podporovaného bydlení a jsou určeny pro matky s dětmi, které přicházejí z AD pro matky nebo výcvikových bytů KÚ. Z odborného hlediska je zcela zřejmé, že činnosti naplňují cíle projektu. Obě dílčí aktivity byly zahájeny od 1. 10. 2013.

Krok za krokem přes bariéry

Jednotlivé činnosti jsou rozděleny na činnost v AD pro matky, činnost v Kojeneckém ústavu a dětském domově ve Svitavách od října 2013 v 6 výcvikových a resocializačních bytech města Svitavy. Společným jmenovatelem jsou aktivizační a sociálně pedagogické

činnosti směřující k budoucí samostatnosti matek (rodin). Jako **metody práce** budou využívány specifické pedagogické metody eliminace, substituce, sublimace, aktivizace, pedagogizace prostředí a příkladu a z oblasti sociální práce metody doprovázení, specifické formy poradenství, práce se skupinou, metoda výcviku, nácviku, cvičení a aktivizační služby a techniky arteterapie, hippoterapie ergoterapie. Příležitostně nelze v resocializačních bytech vyloučit ani metody režimu a kontroly. Psycholožka z MC bude s matkami pracovat na zvyšování mateřských kompetencí – jedná se zejména o metody cvičení s matkami v rámci komunikačních dovedností, respektujícího přístupu k dětem i společnosti, podpory, povzbuzování dětí, přirozených důsledků chování namísto mocenského přístupu a nepřiměřeného používání metod odměn a trestů. Činnosti budou probíhat v souladu s tzv. výcviky efektivního rodičovství. Jde o konkrétní práci s jednotlivci – výcvikové a tréninkové metody. Pokračováním inovace pro rok 2014 je program tzv. finanční gramotnosti s konkrétním zaměřením na rozpočty rodin (ve vazbě na AK5). Další z inovačních metod pro rok 2014 je využití VTI (videotréninku interakcí). Z tohoto pohledu jde v roce 2014 o ověření a zejména o organizaci a koordinaci využití této efektivní metody. Jedná se o metodu, která je využívána jako efektivní podpora rodičovských kompetencí. Hlavním médiem je videozáznam běžných situací, nejdůležitější částí práce s klientem je pak rozhovor nad vybranými úseky tohoto záznamu. Pracovník dochází do rodiny a

natáčí krátké sekvence interakcí mezi členy rodiny. Z tohoto záznamu vybírá rodině momenty a sekvence, kdy se komunikace v rodině daří a tyto rozebírá s rodiči a dětmi v tzv. zpětnovazebním rozhovoru. Cílem terapie je ukázat rodičům, jaké prvky vytvářejí úspěšný kontakt a naučit je, jak lze tímto způsobem dosáhnout pozitivnější komunikace s jejich dětmi. (Beaufortová, 1999) Metoda je tedy původně orientována na rodinu, důležité je, že není zaměřena na problém, aktivuje rodiče i děti a snaží se poskytnout rodině možnost dalšího rozvoje.

Pro rodiny jsou zajištěny také profesionální rodinné terapie v KC Pestalozzi. Jednotlivé činnosti jsou organizovány jako zážitková odpoledne (aktivizační techniky), „poradna tety Aničky“ (pedagogické a sociálně pedagogické techniky zaměřené na nabytí nebo znovuoobnovení kompetencí ve vztahu k péči o dítě a rodinu) a výcvik sociálních dovedností. V KÚ se bude jednat o sladění obdobných činností s ohledem na konkrétní handicapy matek. Záměrem je jejich zapojení do rozsáhlých aktivit a projektů MC Krůček, kde je předpokladem působení zejména metodou příkladu rodičů, kteří péči o děti zvládají velmi dobře nebo výborně. V rámci práce s rodinami v resocializačních bytech se bude jednat o činnosti režimové, kontrolní i aktivizační. Z hlediska režimu a kontroly půjde především o upevňování a rozvoj dovedností nabytých v azylových domech nebo ve výcvikových bytech v kojeneckém ústavu, z hlediska aktivizace se bude jednat především o začlenění rodin do života v komunitě.

Výcvik sociálních dovedností pro děti s projevy predelikventního (maladaptivního) chování

Jedná se o výcvik realizovaný prostřednictvím 10 sobotních dní a minimálně jednoho víkendového pobytu na statku občanského sdružení Bonanza. Děti jsou vytipovány ve spolupráci s OSPOD MěÚ Svitavy a svitavskými základními školami ve vazbě na SVI. Jako metody jsou užívány především metody zážitkové pedagogiky, metody animace, práce se skupinou, hippoterapie a ergoterapie. Jednotlivé činnosti a metody se navzájem prolínají tak, aby byly cíleně kombinovány 3 základní rozvojové činnosti, kterými jsou **učení, práce a hra**. Na aktivity v rámci projektu navazuje široká nabídka služeb (činností) pro děti i rodiny (nízkoprahový klub, sociální práce v rodinách, účast na akcích sdružení apod.). Výběru dětí předchází tzv. případová konference s pracovníky OSPOD MěÚ Svitavy a koordinátora prevence kriminality. Případová konference kromě vytipování vhodných dětí do výcviku a sestavení potencionálně nejefektivnější koedukované a věkově i typem problému blízké skupiny současně slouží k vyhodnocení předchozího běhu výcviku. Výběru dětí slouží detailní depistáž zaměřená na rodinné i širší sociální prostředí predelikventů. Jednotlivě je u dětí analyzována úroveň sociálních dovedností. Ve výcviku jsou primárně procvičovány tyto sociální dovednosti: navazování a udržování vztahů (sounáležitost); dodržování stanovených pravidel; empatie; adaptace (na skupinu, prostředí); komunikace; řešení konfliktů; pomoc (druhým nebo od

druhých); cílevědomost; píle a pracovitost; spolupráce; vytrvalost; respekt k autoritám; poskytování zpětné vazby; sebehodnocení a sebereflexe.

Občanské právo v prostředí rodiny (výcvik pro pedagogické a sociální pracovníky). Čtyřdenní výcvik bude veden v omezeném rozsahu metodami monologickými, ale využity naopak budou především metody dialogické, problémové nebo praktické. Využití efektivních metod je přizpůsoben výběr lektorky.

Právní poradenství rizikovým rodinám – problematika zadlužování bude probíhat především specifickými metodami poradenství a práce s jednotlivcem, případně s rodinou. Konkrétně se bude jednat o prevenci zadlužování, poradenství při stanovování výměry výživného, poradenství při rozvodech a poradenství pro pomáhající profesionály a dobrovolníky v rámci ostatních aktivit projektu. V případech ex-post, kdy se bude jednat o oddlužení, půjde zejména o zpracování podrobné finanční analýzy, právní posouzení závazkových vztahů, případnou komunikaci s exekutory, zpracování podkladů a podání k soudu apod.

SW nástroj na vyhodnocování aktivit sociální prevence bude součástí nákupu SW a služeb. Služby budou zaměřeny na přípravu

pracovníků programu k práci s SW. Bude se tedy jednat téměř výhradně o metody problémové a praktické.